

Pias Olsen Dyhrs tale ved Socialistisk Folkepartis landsmøde

Taler

Pia Olsen Dyhr
Formand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

9. marts 2024

Sted

Hotel Comwell, Kolding

Vi har lige sunget ”Du kom med alt hvad der var dig”.

Den minder mig om min gode søde ven, Søren Pape Poulsen, som jeg lige har været i Viborg for at tage afsked med.

Og jo, jeg ved at det er temmelig usædvanligt at SF-landsmøde hylder en konservativ formand med en sang – men ikke meget er helt som det plejer for mig i de her dage.

Og derfor er min tale heller ikke helt den, som ellers var færdigskrevet for en uge siden.

Jeg kommer lige fra Viborg. Og en meget smuk og rørende ceremoni dér.

Søren var ikke bare en værdsat politisk kollega, som jeg havde hel og fuld tillid til, i det lille fællesskab vi nu har som partiformænd. Han var også et af de varmeste og mest lattermilde mennesker i mit liv.

For Danmark var Søren et menneske og en politiker, der gavmildt kæmpede for hvad han mente var rigtigt og bedst for Danmark. Og altid satte sit parti foran sin egen person.

På fineste vis stod han i demokratiets tjeneste i det meste af sit voksenliv.

Jeg vil gerne bede jer rejse jer - så vi sammen kan holde et minuts stilhed for Søren.

[1 minut]

Tak. Æret være Søren Papes minde.

Sørens sang – som den nu vil være for mig - ja den er faktisk også håbeful.

For det handler om en ny begyndelse – en ny start.

Om foråret. Og kærligheden. Og troen på det man kan skabe sammen.

Så selv midt i denne tristhed – så vil jeg gerne bruge det til en ny begyndelse.

[...]

Tid.

Tid er den vigtigste valuta vi har.

Tid til at leve og gribe livet med alt hvad det indebærer.

Og så ved vi godt alle sammen, at tid ikke bare er tid.

Tid har forskellige kvaliteter, afhængig af situationen:

Tid med børnene.

Alenetid.

Kærestetid.

Tid til fordybelse.

Arbejdstid.

Kvalitetstid.

[...]

Tid er det mest dyrebare vi har.

Det eneste vi – selv med alt det vi kan i dag – ikke kan kontrollere, det er tiden.

Vi er som samfund rigere end nogensinde før.

Men hvad nytter det, hvis hverdagen betyder, at vi ikke kan være der for vores mor, når hun har få uger tilbage at leve i?

Hvad nytter det, når vi ikke kan finde tiden til at hjælpe det barn, der mistrives?

Hvad nytter det, når de helt fantastiske år med små børn, bliver et kapløb mod tiden?

[...]

En venindes far blev for nogle år siden diagnosticeret med en aggressiv demenssygdom.

Den bedste tid lå lige pludselig **bag** ham... - og tiden blev hans værste fjende.

En kamp mod tiden.

Min veninde fik mulighed for at gå ned i timer på arbejdet i en periode, og bruge opsparret afspadsering og restferie, til glæde for familien og ikke mindst hendes far.

Nøglen lå i en god arbejdsplads og en forstående chef.

Det gav mulighed for at besøge farens barndomshjem mens han stadig kunne have glæde af det.

De fik spist lidt ekstra af den fragilitéroulade, som han holdt allermest af.

De fik kigget på gamle billeder. Og hendes far fik set børnebørnene lidt mere, så de fik nogle flere minder med sig.

De fik holdt om hinanden.

Og hun kunne hjælpe sin mor, så **hun** ikke kun skulle være plejer for sin demensramte mand – men også kunne finde rum til sin egen sorg.

Og tid til også at være mormor – selv i den mørkeste stund.

Tid kan være mere værd end noget andet...

[...]

Tid er også frihed.

Ikke bare frihed fra at arbejde, som nogen vil gøre det til.

For arbejde er selvfølgelig på mange måder ryggraden i vores samfundsmodel. At vi løfter i flok. At alle bidrager.

Alle har brug for at føle, at de bidrager...

Men dét som jeg synes nogen får galt i halsen, dét er, at vi jo ikke, først og fremmest, er arbejdskraft.

Vi er **mennesker** først.

Og vi er nogens mor. Far. Ven. Datter. Søn. Moster.

Og selv om vi lever i et af verdens bedste samfund, så lever mange også alt for pressede liv i hverdagen.

[...]

Statsministeren vil gerne indføre en ny krypto-valuta i dansk politik:
Arbejdskraft.

Den skal øges gennem de gammelkendte reformspor:

Besparelser på SU. Afskaffelsen af St. Bededag. Flere skattelettelser i toppen...

Alt sammen velkendt borgerligt pensum...

Og så selvfølgelig tilsat en god gang moralisering overfor de danskere, der formaster sig til at prøve at indrette sig på en lidt anden måde...

... som formaster sig til prøve at få **deres** hverdag til at kunne hænge bare lidt bedre sammen...

Men hør:

Jeg kender mennesker der nogle gange bruger 10- 15 timer om ugen, på at hjælpe deres gamle forældre.

Hjælp med indkøb, hjælp med *MitID*, opfølgning med lægen eller fysioterapeuten, efter hoften gik i stykker.

Det er hjælp til rengøringen eller dén personlige pleje, som hjemmeplejen ikke kan nå...

Og oven i dét... oveni dét kommer den basale omsorg for de gamle forældre.

Nærværet.

At lave kaffen **præcis** som den skal smage. At rette på puden, på den **helt** rigtige måde...

Men... altså... op til 15 timer om ugen til de gamle forældre - oveni et fuldtidsjob, med ekstra transport, og nogle børn der samtidig skal til spejder eller fodbold.

Det kan kun hænge sammen med det yderste af neglene...

Regeringen efterlyser mere ”påørende-inddragelse”.

Men sandheden er jo for pokker, at for rigtig mange fylder påørendeinddragelsen allerede så rigeligt.

Den er for nogle allerede et deltidsjob - **oveni** deres lønarbejde og de andre

forpligtelser.

[...]

Og så er jeg tilbage ved spørgsmålet om tid.

Vores arbejdsmarked har dramatisk ændret sig siden 1950'erne. Det har vores måde at indrette privatlivet på også.

Kvinderne på arbejdsmarkedet og nye familie- og samlivsformer – der er jo reelt tale om en revolution.

Men er rammerne fulgt med den udvikling? Det synes jeg ikke.

Der mangler tid.

Tid til at gøre sit arbejde ordentligt. Men så sandelig også til at passe på samlivet og på familien.

Tid til at se de små vokse sig større. Tid til at tage sig af de gamle forældre.

Tid til hjælp. Tid til omsorg. Tid til afsked. Tid til sorg.

Tid til glæde. Tid til samvær. Tid til nærvær.

Så vi skal have mere fleksibilitet for lønmodtagerne. Vi skal have fleksibiliteten ind i hverdagen.

Og nøglen til fleksibilitet - det er... tid.

I min verden bimler og bamler alarmklokkerne, når hver fjerde dansker i aldersgruppen 25-44 år ofte føler sig nervøse eller stressede.

Vi nærmer os en fordobling siden 2010.

Hvert år forårsager stress et sygefravær på 62 millioner arbejdstimer...

Det svarer til 37.000 fuldtidsårsværk.

Prøv lige at lade dét synke ind [...]

Men dér – lige dér – ligger statsministerens valuta!

Den ligger lige dér, som arbejdskraft-guld.

Det er guld vi som samfund i dag vælger at smide på gaden...

Hvert år. År efter år [...]

Jeg har så noteret mig, at nogle mener, at det bare skal løses ved at klemme ballerne sammen og løbe stærkere...

Og at arbejde i øvrigt slet ikke behøver at være sjovt, **Gud forbyde det...**

Men tallene før viser os jo desværre netop, at for alt, alt for mange, så **er** det slet ikke sjovt.

Det er faktisk decideret ødelæggende.

Nogle mener også, at man skal være stolt, når man med sved på panden henter sine børn fem minutter i lukketid fra børnehaven.

Men tænk hvis vi faktisk kunne indrette os på en måde, hvor det ikke var nødvendigt?

Vores opgave – fra politisk hold – er at levere svar, som både sikrer vores velfærdssamfund...

Og som samtidig giver folk den fleksibilitet i arbejdslivet, som kan få enderne til at mødes i hverdagen.

[...]

DERFOR foreslår vi i SF en **ret** til nedsat tid - i særligt svære faser af livet.

Og en mulighed for økonomisk kompensation, hvis man er medlem af en a-kasse.

Dagpengeforsikringen skal styrkes og videreudvikles fra at være en arbejdsløshedsforsikring, til også at være en **arbejdslivsforsikring**.

Vi kan bygge en arbejdslivsforsikring, der kan holde hånden under økonomien, hvis man **midlertidigt** er nødt til at trappe ned.

Med en udvidet arbejdslivsforsikring kan vi skabe langt mere tryghed i arbejdslivet for den enkelte - og sikre dyrebar tid til omsorg - og til sorg - når behovet opstår.

Det giver en bedre balance mellem arbejdslivet og familieliv

Og i sidste ende betyde, at færre brænder tidligt ud. At færre går ned med stress [...]

For det er benhårdt at gå gennem er fertilitetsforløb.

Det er benhårdt, også for de pårørende, når én i familien skal gennem et kræftforløb.

Det er benhårdt for familierne, når man skal kæmpe for at få sit barn udredt og sikret psykiatrisk hjælp...

Så:

I stedet for at individualisere problemet og moralisere over dem, der selv forsøger at skabe den fleksibilitet, der svarer til deres behov...

... så kan vi indbygge muligheden for fleksibilitet i vores allerede kendte og på mange måder ret velfungerende arbejdsmarkedssystem.

[...]

Jeg vil ikke bilde nogen ind, at vi løser stress-epidemien med et fingerknips.

Men hvis vi ikke tænker stort. Og hvis vi ikke tør udfordre den herskende arbejdsudbudslogik... så løser vi ikke de største samfundsudfordringer.

For hør nu her: Danmark har aldrig været rigere.

Så i stedet for at bruge opgangstider på forringelser og skattelettelser, vil vi i SF bruge kræfterne på velfærds- og hverdagsforbedringer.

***

Og apropos tid:

Jeg har været formand for SF i 10 år.

Tiden går.

Og lad os være ærlige: Udgangspunktet var lidt svært. Starten var... op ad bakke.

Men vi har kæmpet sammen. Vi har tænkt sammen. Vi har set hinanden i øjnene. Vi har ransaget os selv.

Vi har udviklet os, hvor dét har været nødvendigt.

Og vi har stået fast, hvor dét har været rigtigt.

Vi tager bestik af virkeligheden - også når den forandrer sig.

Vi søger indflydelse, når vi kan få SF-politik igennem.

Og vi tager ansvar:

I kommunerne. I regionerne. I Folketinget.

Og i Europa Parlamentet.

Vi kæmper for vores værdier og vores politik.

Og vi takker pænt nej til at blive syltet ind i noget, vi ikke kan hverken forklare

eller forsvare.

Vi står over, når regeringen gør noget vi er dybt uenige i...

Vi takker også nej til regeringsdeltagelse, hvis fællesmængden af politisk indhold er for lille og retningen er for skæv.

Men vi indgår **også** aftaler, når vi kan se at SF-politik kan blive til virkelighed, og når tingene kan forandres til det bedre, fordi **vi** er med.

Og nogle gange afbøder vi de værste ulykker, som regeringsflertallet ellers havde gennemtrumfet alene.

Alt det... alt det gør os - tror jeg - til noget så sjældent i dansk politik, som godt, gammeldaws til at stole på.

Kierkegaard sagde, at den der gifter sig med tidsånden, hurtigt bliver enkemand...

Og når jeg kigger på rækken af nye partier, partihoppere, løsgængere, løftebrud og nye og helt uforudsete alliancer, der om noget har kendetegnet dansk politik de seneste efterhånden mange år...

... og når jeg ser alle de **brølende** løver, der springer op på enkeltsager - men lige så hurtigt falder ned som dværggederne i børnezoo - så tror jeg kernen er denne:

SF har holdt kursen som et pragmatisk, seriøst arbejdende – og måske også lidt kedeligt - parti...

Og nu er vi så her - sammen i dag: Et SF i storform.

[...]

Og I skal vide, at jeg hver dag - i medgang og modgang - er utrolig stolt af, at stå i spidsen for vores fælles parti.

Dét er jeg jer dybt taknemmelig for.

Tak for dét. Og tak for jer [...]

***

SVM-regeringen kom til verden på løftet om, at kun en midterregering kunne gøre det svære, men nødvendige.

Nu står vi så her - knap 15 måneder efter – og har fået temmelig klassisk blå politik:

En prioritering af skattelettelser på bekostning af en styrkelse af velfærden...

En handlingslammelse på klimaområdet, en handlingslammelse i forhold til beskyttelsen af vores natur, hav, fjordene og vores indre farvande...

Selv med ”havets minister” – kong Neptun Heunicke i spidsen - ligger vores hav og indre farvande stendødt hen...

Vi er vidner til en fuldstændig vild favorisering og beskyttelse af landbrugsinteresser...

Og en landbrugslobby som benytter sig af fuldstændig uhørte metoder, for at knuse debatten om CO2-afgifter på deres gennemstøttede erhverv...

Ikke alene burde *Bæredygtigt Landbrug* indberettes for falsk markedsføring – alene på grund af deres navn... [...]

Men hele organisationen burde have munden vasket med brun sæbe ovenpå deres slet skjulte trusler om ”en galge” og ”en voldgrav” mod professor *Michael Svarer* og Danmarks Naturfredningsforenings præsident *Maria Gjerding*.

Ja, jeg kan næsten ikke finde ord...

Det var i alt fald et foreløbigt lavpunkt i debatten om den helt nødvendige omstilling af dansk landbrug – og lur mig om ikke *Bæredygtigt Landbrug* har leveret et historisk selvmål?

Det både tror og håber jeg. Og de har i alt fald kun gjort presset på regeringen

større, i deres klodsede kommunikation.

Og dét skal de jo så – næsten – have tak for...

***

Men der er også et andet vigtigt pres, som skal opretholdes:

Kommunernes økonomi hænger i laser. Og selv mangeårige, loyale og trofaste socialdemokratiske borgmestre slår alarm på ugentlig basis.

For løfterne fra Christiansborg er helt ude af trit med den virkelighed, kommunerne står i.

Ældretilbuddene, skolerne, daginstitutionerne, de specialiserede tilbud... billedet i landets kommuner er det samme:

Økonomien strækker ikke til opgaverne.

Imens deler regeringen skattelettelser ud.

Ja, nu vil de *gudhjælpemig* også sænke aktie-topskatten, som fuldstændig vil udhule fortjenesten fra top-topskatten.

Faktisk vil 97 ud af hver 100 kroner gå til den rigeste tiendedel af danskerne, og hele 81 procent gå til den allerrigeste ene procent.

Så mens kommuner og regioner er nødlidende og har stadig sværere at levere på basal velfærd, så deler regeringen skattelettelser ud til de allermest velhavende. Det er helt skævt!

Psykiatrien, ikke mindst børne- og ungepsykiatrien er helt vanvittig presset, ude i regionerne.

Vores dagsinstitutioner er tvunget til at lukke tidligere.

Man fyrer sundhedspersonale, selv om man har brug for dem – fordi økonomien er for stram...

Vi tager den lige igen: Man fyrer sygeplejersker...

Alt imens Lars Løkke rejser rundt i Indien og på Filippinerne for at rekruttere...

Hold nu fast: Sygeplejersker!

Det er jo grotesk.

Og danskerne er i stigende grad til grin. Ikke bare for vores skattekroner, men også for de afgivne stemmer på SVM ved sidste valg.

[...]

Men det er jo så dér SF kommer ind i billedet □

For der ER jo bedre alternativer.

Der ER muligheder for en regeringsledelse af Danmark, hvor vi fortsat skaber forbedringer i velfærden:

I daginstitutionerne, i skolerne, på uddannelserne, hos lægen, på sygehusene, på plejehjemmene, på bostedet, i mødet med borgerne i forvaltningen...

Der ER – hvis vi droppede skattelettelser – muligheder for at skabe bedre vilkår for mennesker med handicap og for børn med særlige behov.

Der ER mulighed for at gøre noget for vores mest socialt udsatte grupper.

Der ER mulighed for at mindske uligheden i vores samfund [...]

Og der ER jo mulighed for at sætte handling bag ordene og få skabt de nødvendige fremskridt i den **grønne** omstilling.

Få de vindmøller op!

Få lavet den kollektive trafik så god, at den er et reelt alternativ!

Få landbruget til at tage ansvar for CO2-reduktioner!

Få genrejst naturen! Få sikret drikkevandet. Få stoppet kvælstofsudledningerne, som ødelægger havet!

Det ER muligt. Hvis vi vil det. Hvis vi som samfund vil prioritere det.

Men bortset fra flyafgiften er den her regering ikke kommet med ét eneste nyt, grønt tiltag på 15 måneder.

Lad mig sige det højt og tydeligt: Det er ikke godt nok!

[...]

Kan I huske dét valgslogan der hed: ”Velfærd eller skattelettelse”?

Lige nu vil Regeringen gerne fortælle os, at sådan kan man slet, slet ikke stille det op...

Næh, nej.

Og det er... det er altså næsten lidt sødt, når Venstre og Moderaterne må komme Socialdemokraterne til undsætning, for at bedyre, at dén modstilling - mellem velfærd og skattelettelse - den er helt, helt forkert...

... Well... Det er den nu ikke.

Sandheden er... sandheden er, at de penge regeringen vil give til vores velfærd, knap nok dækker det demografiske træk.

Altså at de penge, der kommer ekstra til velfærden, kun lige knap og nap dækker de voksende behov – fordi der bliver flere ældre og flere plejekrævende...

Fordi behovet for de specialiserede tilbud til vores børn er eksploderet...

Men også fordi pengene slet ikke kan kompensere for de negative spiraler, som årtier med grønthøsteren og *New Public Management*, har sendt velfærden ud på.

Jeg siger det lige igen: Danmark har aldrig været rigere...

Og alligevel slår pårørende og ansatte og kommuner og regioner alarm på daglig basis.

Så lad mig sige det helt klart:

I valget mellem velfærd og skattelettelser – dér vælger SF investeringerne i bedre velfærd, et bedre klima og i Danmarks sikkerhed.

[...]

Så, venner – vi har en opgave:

Vi skal hive Socialdemokratiet ud af kløerne på Venstre.

Socialdemokratiet risikerer at blive ædt af Venstre, når de vil beskytte landbruget for enhver pris.

Og de skal også ud af Venstres kløer, når det gælder skattelettelserne; penge som vil kunne gøre bedre gavn i vores fælles velfærd. Så vi kan stoppe nedskæringerne. Begynde at investere i velfærden!

[...]

Jeg tror stadig fuldt og fast på politik som redskab.

Jeg tror fuldt og fast på, at vi kan skabe en god retning og en god udvikling gennem god politik.

Men der er **ingen** tvivl i mit sind om, at vi som land kommer længst med en rød regering.

[...]

Det kræver at vi tager fat dér, hvor vi kom til i 2022 - før SVM regeringen kom til.

En genopretning af vores velfærd – og den mest offensive og ambitiøse grønne retning for Danmark nogensinde.

Vi skal videre med dét røde og grønne flertal til næste valg.

Og det står lysende klart for mig, at det vil være SF, det vil være os, der skal trække læsset i det arbejde...

Og derfor en klar appel og en udstrakt hånd til vores venner i Socialdemokratiet.

Vi kan gøre det meget bedre, når vi gør det sammen.

Vi kan befrugte hinandens idéer, vi kan finjustere kursen, når vi gør det sammen.

Det **har** vi bevist. Og det er vi klar til i SF igen. En rød regering! En grøn regering!

***

Jeg nævnte før hvad vi bør prioritere som samfund.

Og jeg nævnte også vores forsvar.

For et par uger siden gik krigen i Ukraine ind i sit 3. år.

Og det er åbenlyst, at vi står med en dybt alvorlig forsvars- og sikkerhedspolitisk krise.

Vores forsvar er nødlidende – samtidig med at verden omkring os er farligere og mere usikker end i mange, mange år.

Det er uholdbart.

Vi har brug for stærke alliancer i EU og i NATO.

Og vi har brug for danskernes tillid til, at vi også her i SF tager truslerne alvorligt - og er villige til at tage medansvar for genopretningen af forsvaret.

Rusland har mindet os om, at noget vi troede var fortid, desværre er spillevende.

Og i USA minder Trump os om, at Vestens sammenhold ikke kan tages for givet...

... at vi ikke kan regne med USA's fulde engagement i NATO og vi ikke kan regne med USA's fulde støtte til Europa...

Trump's benovelse over både Putin og Kim Jong Un lover ikke godt for fremtiden.

Men uanset hvem der sætter sig i Det Ovale Værelse til januar, så er USA's opmærksomhed i stigende grad rettet mod Kina.

Æraen, hvor USA's vilje til i så massiv grad at være garant for europæisk sikkerhed, lakker mod enden.

Og der er derfor kun ét sted det europæiske sikkerhedsspørgsmål kan løses:

Det er i Europa selv. Det er i Europa selv!

[...]

Vi skal selv tage ansvaret på os. Og lad os være ærlige: Det er vel heller ikke urimeligt?

[...]

Vores nabolande advarer i de her måneder sine borgere om risikoen for angreb på kritisk infrastruktur og behovet for at kunne klare sig med vand og mad i en uge.

I Sverige. I Norge. I Finland. I Baltikum. Diskussionen er her også i Danmark.

Det siger noget om den nye alvor.

Jeg er derfor også glad for, at SF's landsmøde sidste år og forrige år...

... og at også SF's landsledelse og SF's folketingsgruppe, **igen og igen**, har stået urokkeligt fast på vores linje:

Fuld støtte til Ukraine. **Fuld** opbakning til den støtte Danmark yder til Ukraines frihedskamp.

Fuld støtte til de ukrainske flygtninge i Danmark.

Fuld opbakning til Det Nationale Kompromis om dansk forsvar og sikkerhed.

Fuld opbakning til at afskaffe forsvarsforbeholdet og fuld dansk deltagelse omkring bordet i EU også i forsvars- og sikkerhedsspørgsmål.

Opbakning til Danmarks **fuldtonede** medlemskab af NATO.

Og **fuld** opbakning til udvidelsen af NATO med Finland – og nu også omsider Sverige.

Jeg er glad for SF's **massive** opbakning til en oprustning også på cybersikkerhed og digitalt forsvar.

Og den **massive** SF-opbakning til SF's deltagelse i forsvarsforliget.

Jeg ser det som en investering i fred!

For situationen har allerede ændret sig fra slemt til værre.

Og jeg tror ikke vi kommer udenom, at investeringer i vores forsvar i en periode skal op – både i beløb og i tempo.

Også her spiller tid en rolle.

For hver gang vi donerer materiel til Ukraine, så styrker vi på den ene side den vigtige kamp mod det totalitære Rusland...

Men vi efterlader også et dansk forsvar med stadig mindre materiel.

Og dermed stadig dårligere vilkår for at forsvare Danmark og bidrage med **vores** NATO-forpligtelse.

Så vi bliver nødt til at gøre begge dele. Samtidig.

Det er **helt, helt** afgørende, at Europa nu endegyldigt lukker for al import fra Rusland!

Ingen gas – ingenting!

Og alle de indefrosne og beslaglagte russiske værdier i Vesten må **ubeskåret** gå til at styrke Ukraine og den kamp de udkæmper.

For Rusland har omlagt sin økonomi til en krigsøkonomi.

Og der er ingen vej udenom, at Danmark og Europa også må til at investere i vores sikkerhed på et helt, helt andet niveau end måske nogensinde.

Den gode nyhed er, at det kan Danmark og Europa godt!

Vi har styrken og økonomien til det. Nu skal vi vise viljen.

Jeg vil hellere have, at Danmark sidder med omkring bordet, med vores nordiske og europæiske venner...

End lever med den usikkerhed som en afhængighed af Trump vil betyde!

[...]

Lige nu udspiller der sig ikke blot en tragedie i Ukraine – det gør der også i Gaza.

Og en stor-konflikt i Mellemøsten truer.

Terrororganisationen Hamas stod bag ét af de frygteligste og mest omfattende terrorangreb og gidseltagninger verden har set, den 7. oktober sidste år.

Velorkestreret, velplanlagt...

Og i al sin grusomhed også kun alt for veldokumenteret af gerningsmændene selv.

Det største antal dræbte civile jøder **på én dag** – siden udryddelseslejrene i Tyskland i 1944.

Voldtægter, lemlæstelser og myrderier.

1200 dræbte, 240 gidsler.

Og her – snart et halvt år senere – er mange stadig gidsler – heriblandt én dansker...

[...]

Og så tiden efter...

Med Israels alt, alt for voldsomme gengældelse.

Lad mig sige det tydeligt: Reaktionen på den 7. oktober har sprængt skalaen for proportioner, når så mange civile bliver ramt.

Det forståelige og begrundede ønske om at nedkæmpe Hamas er helt åbenlyst gået alt for vidt og har ramt civile og uskyldige i flæng.

Titusindvis af uskyldige børn...

Vi er vidner til en alt, alt for brutal reaktion, der har kostet så ubegribeligt mange civile og sagesløse palæstinensere livet.

Det er slet ikke til at bære.

Eller de mange dræbte, for få dage siden, der blot forsøgte at få adgang til den

humanitære hjælp...

Et Gaza forvandlet til murbrokker, hundredtusindvis er hjemløse.

Manglen på mad, medicin, på lægehjælp og beskyttelse er, og har alt for længe været, katastrofal.

Der er brug for våbenhvile nu!

Der er brug for nødhjælp nu!

Og der er brug for fornyede bestræbelser på at finde en varig, fredelig 2-statsløsning!

Og der er brug for, at de sidste israelske gidsler bliver frigivet nu!

Palæstinensere har ret til frihed – dét er hævet over enhver tvivl.

Israels ret til at leve i fred - og til at få gidslerne hjem - er også hævet over enhver tvivl.

Ingen stater vil have undladt at reagere og forsøgt at opspore terroristerne og befri gidslerne ... ikke efter sådan nogle begivenheder som dem vi bevidnede den 7. oktober.

Men Gaza var allerede før den 7. oktober en utrolig ulykkelig konstruktion, med uhyggeligt mange mennesker på meget lidt plads.

Det har stillet særlige krav til Israels regering – noget som de desværre slet, slet ikke har været i nærheden af at honorere.

I SF insisterer vi på, at krigens love må overholdes. At man overholder menneskerettighederne. At der er særlige hensyn til civile som må og skal tages...

Israel har ikke – så langt fra – levet op til dét ansvar.

Og jeg kan i alt fald mærke en dyb, dyb følelse af afmagt.

En frustration over at verdenssamfundet ikke formår at stoppe det, der foregår...

Et afmægtigt USA, et afmægtigt FN.

En vrede over at overgrebene på palæstinensere på Vestbredden forlænger konflikten og forringer muligheden for fred yderligere...

En fortvivlelse over, at den eneste **mulige** løsning – tostatsløsningen – også fortoner sig i det fjerne som en stadig mere **usandsynlig** løsning...

Sandheden er desværre, at hvis dét liv vi lever, bliver strippet for håb - så bliver udsigten til fremtiden cirka lige så opmuntrende som udsigten til en livstidsdom.

Og dét er desværre hvad der har været palæstinenserens vilkår alt, alt for længe.

Det er helt åbenlyst uholdbart.

[...]

Det er så blevet sagt, at ”historien startede altså ikke den 7. oktober”.

Nej. Det ved enhver.

Men jeg insisterer altså på, at vi i SF **både** kan kritisere Netanyahu yderligtgående, demokratikrænkende og korrupte regering.

Og **samtidig** insistere på, at Hamas er en modbydelig terrorbevægelse, en religiøst yderligtgående bevægelse - med udspring i det Muslimske Broderskab...

... som også er korrupt og som **også** har terroriseret palæstinenserne i hverdagen. Både før og efter 7. oktober...

Det er sandt at Netanyahu kan have en personlig interesse i at forlænge denne krig, så han ikke skal for hverken en domstol for korruption eller krigsforbrydelser.

Men det gælder så sandelig også både Ayatollahen i Teheran og slynglen Putin i

Moskva, som har lige så gustne interesser i at finansiere Hamas og deres terror.

Begge dele kan godt være sande samtidig.

Begge dele **ER** sande samtidig.

[...]

Lad mig slå fast: Vi kan ikke tillade, at dét, der foregår i Mellemøsten, omsættes i antisemitisme i Danmark.

Vi kan ikke tillade at det omsættes i forfølgelse af jødiske medborgere her i landet.

Vi kan ikke acceptere at chikane og forfølgelse af danske jøder, er blevet dagligdag. Det **skal** vi ikke acceptere.

[...]

Vi står med en integrationsudfordring og et migrationspres, som jeg er bange for, kun vil vokse de kommende år.

Vi har nogle årtiers erfaringer med begge dele i større skala - og med mennesker fra meget anderledes kulturer og religiøse baggrunde.

Lad os være ærlige: Der er en masse gode erfaringer og en masse dejlige mennesker.

Men der er **også** en lang række negative erfaringer med mennesker, som vi må være ærlige om, ikke deler vores værdier.

Vi må derfor sikre tilliden hos danskerne til, at vi har styr på både hvem og hvor mange der kommer til Danmark i fremtiden.

Og vi må sikre, at udefrakommende arbejdskraft er på danske, overenskomstdækkede vilkår - og at alle skal bidrage og alle skal deltage.

Både mænd og kvinder.

Vi har brug for, at nye borgere i landet har et reelt ønske om at være i lige netop Danmark.

At de har et ønske om at bidrage positivt – og ikke forskanser sig i parallelsamfund eller viderefører kulturelle eller religiøse mønstre, som strider grundlæggende mod det liberale, sekulære demokratis værdier.

Vi har brug for medborgere – ikke modborgere.

Det stiller også krav til os på venstrefløj. Det kræver ærlighed om svære spørgsmål fra os.

Det kræver, at vi som venstreorienterede ikke forsvarer alle mulige dybt reaktionære holdninger - bare fordi de er båret frem af folk med anden etnisk oprindelse end dansk.

For det **er** en venstreorienteret kamp at bekæmpe negativ social kontrol, arrangerede ægteskaber...

Det er en venstreorienteret kamp at sige fra overfor genopdragelsesrejser, barnebrude, antisemitisme.

Det er en venstreorienteret kamp at **insistere** på undervisning i Israel-Palæstinakonflikten, seksualundervisning, Muhammedkrisen, Holocaust – i hvad der skete den 7. oktober...

[...]

Integration **er** svært. Kulturforskelle **kan** være meget, meget store. Det stiller krav til **alle** parter.

Og uddannelse og arbejde er ikke de eneste parametre, vi kan vurdere god integration på.

Det handler også om opbakning til demokratiet, til ytringsfriheden, til ligestilling, til at i Danmark står det sekulære over religion, når vi træder ud ad vores hoveddør.

Det handler om ligestilling mellem køn. Og at frihed også gælder for mennesker med anden tro eller anden seksualitet [...]

Idealer, javist, som vi ikke altid kan leve op til.

Men idealer, som vi som samfund, heller ikke ønsker at forlade.

Vellykket integration er derfor ikke kun materiel – den er også immateriel. Det handler også om værdier.

Dét må vi være ærlige om.

Vi skal værne om et Danmark som ét af verdens mest demokratiske lande, som et sekulært, liberalt, demokratisk land med udstrakt ytringsfrihed og ligestilling mellem kønnene.

Og jeg kan ikke komme i tanke om noget mere venstreorienteret, end at kæmpe for netop dét.

Ikke mindst i en periode, hvor de værdier er under pres overalt på kloden...

***

Lige om lidt skal vi alle sammen stemme til Europa Parlamentsvalget.

Vi skal stemme om dem, der skal være vores stemme i det europæiske fællesskab.

Og aldrig har det været vigtigere...

For SF's vedkommende betyder valget også en afsked med Margrete som folkevalgt.

Jeg ved ikke om Margrete har gjort større indtryk på EU end EU har gjort på Margrete...

[...]

Men jeg ved, at Margrete har sat enorme aftryk i SF – og i dansk og europæisk politik – i en menneskealder.

Og dét med en urkraft som har været svær at overse.

45 år som folkevalgt og i demokratiets tjeneste. Det er... stort!

Jeg vil gerne bede jer alle rejse jer, og give Margrete det bifald hun fortjener...

Tak, Margrete!

[...]

Det kan så godt være, at Margrete efterlader sig nogle politiske fodspor i størrelse 67 eller deromkring...

Men... men det forholder sig heldigvis sådan, at vi har Kira klar til at fylde de sko ud - og gå den næste mil. Den næste grønne mil!

Jeg er mere end tryk ved SF's bidrag til den europæiske udvikling med Kira i spidsen for SF's kandidater...

... og allerede med 5 års solid erfaring fra Europa Parlamentet - og for nylig kåret som den mest indflydelsesrige, danske EU-parlamentariker...

[...]

... så kan jeg ikke forestille mig et mere værdigt, mere begavet, mere sympatisk og mere ordentligt SF-bidrag til EU og de europæiske dagsordner.

Vi kommer selvfølgelig til at stå skulder ved skulder med dig, Kira - og med vores øvrige kandidater - gennem **hele** valgkampen og gennem **hele** den valgperiode der følger.

For de udfordringer og de opgaver som Kira - og alle de andre danske Europaparlamentarikere – vil stå overfor, bliver enorme i de kommende år.

Lad mig bare nævne nogle få dilemmaer:

Mangel på kvalificeret arbejdskraft – og samtidig åbenlyse problemer med illegalt arbejde, migration og dårlig integration.

Vaklende tillid til en krakelerende velfærd hos de mange – og samtidig en enorm, nærmest vulgær, ophobning af kapital og rigdom blandt de allerrigeste.

En uafviselig og stadig mere ødelæggende klimakrise, med ekstreme konsekvenser – og en stadig mere problemfornægtende ekstrem højrefløj.

En krig mod syd. En krig mod øst og en sikkerhedspolitisk situation så farlig, som vi ikke har set den i årevis – og samtidig er der kræfter i EU-lande der flirter med Putin eller udviser en begyndende krigstræthed - selv om det er ukrainerne der dør på slagmarken.

En vanvittig fertilitetskrise, som er ødelæggende for familier og destruktive for vores samfunds fremtid...

... og politikere og industrier, som igen og igen og igen sætter profit over sundhed og miljø.

Og så en voksende mistillid til det politiske system, et utal af konspirationsteorier og en næsten epidemisk spredning af fake news...

... hvor der i stedet er brug for viden, for sandhed, for tillid og for samarbejde.

Og for opbakning til det liberale demokrati, den frie tanke, det frie ord og den frie handling...

Eksemplerne er mange. Så: Der bliver god brug for Kira, Rasmus og Villy i Europa Parlamentet, for at skabe modvægt til alt dette!

Så lov mig... lov mig at I alle vil bidrage til, at SF får lavet den vildeste kampagne - og skaber en fest på valgaftenen! Er I klar?!

***

Men: Vi har stadig et langt program foran os.

Og vi er til SF's landsmøde. Vi har debat, og workshops, og gæstetalere, og prisuddeling og meget mere vi skal nå.

Jeg glæder mig til det hele.

Så selv om min tale både har adresseret nogle alvorlige temaer og kæmpestore politiske udfordringer – og selv om der i disse dage hviler en skygge over mig personligt, så lad os huske på:

*”At livet det er livet værd
På trods af tvivl og stort besvær
På trods af det, der smerter.”*

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Beretningstale, Fagbevægelsen, Politisk tale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pias-olsen-dyhers-tale-ved-socialistisk-folkepartis-landsmode>